

ministerens Forslag, er det jo ærlig talt ikke værd at rejse sig op for.

Der var to Hovedpunkter i Indenrigsministerens Forslag. Der var først det, at København og Frederiksberg skulde slaas sammen til een Kreds. Det er gaaet ud. Et stort Flertal i Udvalget er gaaet derimod; det bliver der ingenting af. Det var vist for det Skinds Skyld, hele Gildet var gjort, men der bliver heldigvis ingen Bukser af det Skind. Man har sagt, at det var en Udtalelse i et festligt Øjeblik, en letsindig Udtalelse til nogle københavnske Meningsfæller, der medførte, at Indenrigsministeren uforsigtigt uden i Forvejen at sikre sig et parlamentarisk Flertal i sin egen parlamentariske Majoritet gav sig til at prøve paa at lovgive her; men det er altsaa mislykkedes for den højtærede Indenrigsminister, og jeg takker Skæbnen derfor. Retfærdigheden er nemlig godt tjent med, at det er mislykkedes. Jeg forstaar ikke, at Venstre og et Mindretal i Udvalget vil opretholde dette Forslag, der er saa aabenlyst uretfærdigt, saa aabenbart irrationelt. Det vil jo nemlig bryde to væsentlige Principper, som blev indført ved Valgloven af 11. April, to væsentlige Principper, som vil aldrig nogen Sinde mere haaber eller tror paa vil blive forladt i en dansk Valglov. Det ene af disse to Principper er, at der skal være en ensartet Valgordning for alle Dele af vort Land, en ensartet Valglov for Hovedstaden, for Øerne og for Jylland, der skal ingen Forskel være. Kommer vi ind paa en Forskel dér, er vi ude i det irrationelle, det vilkaarlige, saa aabner vi alle Sluser for partipolitiske Hensyn, for Valggeometri og meget, meget andet. Det er et meget væsentligt Punkt, at Valgordningen skal være ens for den hele Befolkning, og ogsaa det eneste, der i Virkeligheden stemmer med Grundlovens Ord og Aand. Det blev slaaet fast ved Valgloven af 11. April 1920, og jeg haaber, at det aldrig skal gaa ud, men det er jo stik i Strid dermed at indføre en anden Valgordning her i København end i det øvrige Land, at gøre Storkredsen her i København 3 Gange saa stor som gennemsnitlig i det øvrige Land.

Der næst vilde en saadan Ordning, der slog København og Frederiksberg sammen i een stor Kreds, ogsaa være i Strid med det andet Hovedprincip i Loven af 11. April, nemlig med Valgrettens Ligelighed. Valgrettens Ligelighed beror jo blandt andet paa, at Forholdsmæssigheden er ligelig i hele Landet, ligelig for Hovedstaden, for Øerne og for Jylland. Forholdsmæssigheden maa være lige effektiv alle Steder; hvis den er

mere effektiv det ene Sted end det andet, bliver Ligeligheden ikke varetaget. Hvis man derfor vilde slaas Københavns og Frederiksbergs 18 Opstillingskredse og 3 Storkredse sammen til een Storkreds, maatte man, hvis man vilde bevare Ligeligheden, gøre det samme for det øvrige Lands Vedkommende, man maatte da dér lægge Amtskredsene sammen 3 og 3, saa blev det et ensartet Valgsystem, og saa vilde Forholdsmæssigheden blive lige effektiv overalt. Men det gør de Herrer ikke, den højtærede Indenrigsminister betænker sig i høj Grad paa at foreslaa, at Ringkøbing Amt slaas sammen med de to Naboamter til een stor Kreds, han skal nok betakke sig for at faa en saadan vestjydsk Storkreds med 18 Opstillingskredse. Og hvorfor? Naturligvis fordi Mindretallene derovre saa vilde komme noget stærkere til deres Ret dér, hvor han og hans Parti sidder og er de aldeles overvejende. Hvis vi havde faaet det, som Venstremindretallet her foreslaar, gennemført i Valgloven af 11. April, vilde Venstre ganske vist have faaet et Mandat her i København, men hvad vilde det have betydet? Det vilde have betydet, at Venstre havde faaet et Mandat for meget over hele Landet, det vilde have betydet, at det Formaal, vi tilsigtede med Valgloven af 11. April, nemlig Ligeligheden, den ligelige Repræsentation for alle Partianskuelser, det grundlovsmæssige Buds Opfyldelse, ikke fuldt ud vilde være sket Fyldest. Venstre vilde, som enhver kan se af Statistikken, have faaet et Mandat for meget. Det er dette Mandat, som Venstrepartiet nu her vilde redde, men det er heldigvis mislykkedes, Indenrigsministeren har debuteret med et Nederlag, som er vel fortjent.

Det var det ene Punkt i Indenrigsministerens Forslag, det er forsvundet. Det andet var, at et ret væsentligt Punkt i Valgloven af 11. April skulde opgives, nemlig Indretningen med Partilister og den dermed forbundne Stemmeoverføring. Ærede Medlemmer maa nemlig ikke glemme, at det er i og for sig ikke det, at der opstilles Partilister, der er det væsentlige, det væsentlige er, at der foregaar en Stemmeoverføring, altsaa en Slags subsidiaer Afstemning, saaledes at enhver Vælger i et Amt kan stemme paa en Mand i første Linie, men tillige bestemme, at hvis den Mand ikke bliver valgt, vil han i anden Linie subsidiaert have de Stemmer, der muligvis maatte blive overflødige, overført paa en anden, en tredje, en fjerde o. s. v. Det er det engelske System, en Stemme og en overførbar Stemme, som var Grundlag for Valgloven af 11. April,